

GŁOS PORANNY

DZIENNIK SPOŁECZNY, POLITYCZNY I LITERACKI

Redakcja i Administracja Piotrkowska Nr. 101. —
Redaktor przyjmuje od godz. 5-ej — 7-ej wieczorem.

Cena 25 groszy

Telefony: Redakcja Nr. 44-44 Administracja i Ekspedycja Nr. 77-77 Nr. konta P. K. O. 66.155

Przyjęcia na Zamku

Warsz. koresp. (St. Gr.) telef.:
W dniu wczorajszym prezydent Rzplitej pomiędzy innymi przyjął nową naczelną radę adwokacką z mecenasem Konicem na czele, oraz nowego posła polskiego w Tallinie p. Libickiego.

Marszałkowie sejmu i senatu

Warsz. koresp. (St. Gr.) telef.:
W dniu wczorajszym marszałek sejmu p. Daszyński i marszałek senatu p. Szymański rewizytowali w prezydium rady ministrów premiera p. Świtalskiego.

Zaprzysiężenie prezesa

Banku Polskiego

Warsz. koresp. (St. Gr.) telef.:
Wczoraj o godz. 12.45 odbyło się na Zamku zaprzysiężenie nowego prezesa Banku Polskiego, dr. Wróblewskiego. Przysięgę przyjął p. Prezydent Rzeczypospolitej.

P. F. Młynarski

nie będzie zabiegał o utrzymanie swego stanowiska

Warsz. koresp. (St. Gr.) telef.:
Dowiadujemy się, z źródeł dobrane poinformowanych, że wiceprezes Banku Polskiego p. Feliks Młynarski, którego kadencja upływa we wrześniu, nie będzie reflektował na dalsze utrzymanie swego stanowiska.

Gen. japoński Macui przybywa do Warszawy

Warsz. koresp. (St. Gr.) telef.:
W sobotę przybywa do Warszawy szef drugiego oddziału sztabu armii japońskiej gen. Macui.

Pieniądze polskie w bankach wolnego m. Gdańska

GDANSK, 25. 4. Na walnym zebraniu partii Centrum m. Gdańska wiceprez. stronnictwa dr. Schutze w przemówieniu o gospodarstwie położeniu w m. Gdańska oświadczył się pośrednio za wprowadzeniem waluty polskiej, dołączając, że położenie gospodarcze gdańskie zmieni się wtedy na korzyść, gdy waluta polska i gdańska będą do siebie dostosowane. Mówca oświadczył się także za udziałem Gdańska w syndykatach polsko-gdańskich i stwierdził, że 32,7 proc. wkładów oszczędnościowych w bankach i kasach gdańskich pochodzi z zagranicy, a głównie z Polski.

Niema nadziei na porozumienie w sprawie ustalenia sum reparacyjnych Rzeszy

Niemieckie sfery finansowe i gospodarcze ostro krytykują polityczny wybryk d-ra Schachta

BERLIN, 25 IV. (ATE). W dniu dzisiejszym odbyła się wielka narada prezydenta Hindenburga z ministrem spraw zagranicznych dr. Stresemannem w sprawie wytworzonej sytuacji w związku z zerwaniem rokowań reparacyjnych w Paryżu. Konferencja ta trwała przeszło 3 godziny, jednakże dotychczas nie wydano żadnego oficjalnego komunikatu. W kołach politycznych krąży wersja, iż dr. Stresemann ma zgłosić swą dymisję.

BERLIN, 25 IV. W ocenie sytuacji na konferencji reparacyjnej w Paryżu zapanował dziś w Berlinie skrajny pesymizm, który udzielił się giełdzie, powodując dalszy spadek kursu akcji.

Mimo toczących się między poszczególnymi delegacjami rozmów, niema żadnych oznak, któreby pozwalały żywić nadzieję, że może jeszcze dojść do porozumienia w sprawie zasadniczych cyfr.

Według informacji tutejszych pesymizm delegacji angielskiej podzielają również eksperci amerykańscy.

O dalszych krokach dr.

Schachta, ponoszącego całą odpowiedzialność za krytyczny zwrot na konferencji paryskiej, nic zupełnie nie słychać.

Podczas gdy czynniki polityczne, kryjąc oficjalnie w dalszym ciągu taktkę eksperta niemieckiego, starają się o utrzymanie „jednolitego frontu wewnętrznego”, o który zabiegał dr Schacht w czasie swego kilkugodzinnego pobytu w Berlinie, w sferach gospodarczych i finansowych spotkać się można z ostrą krytyką jego wybryku politycznego.

BERLIN, 25 IV. (ATE). Donoszą z Nowego Jorku, iż Owen Yung zajmuje się obecnie rozpatrywaniem planu, mającego na celu niedopuszczenie do zerwania rokowań reparacyjnych komisji rzeczoznawców w Paryżu. Owen Yung zamierza łącznie z rzeczoznawcami ustalić narazie sumę określoną, która ma być spłacona przez Niemcy w ciągu pierwszych kilku lat i w ten sposób utworzyć prowizorium, przypuszczalnie na pierwsze 3 lata.

Delegacje rządu i parlamentu oraz organizacji literackich i dziennikarskich

na uroczyste odsłonięcie pomnika A. Mickiewicza w Paryżu

Warsz. kor. (St. Gr.) telef.:
Dowiadujemy się, że z ramienia rządu na uroczystość odsłonięcia pomnika Adama Mickiewicza w Paryżu zostanie wydelegowany minister sprawiedliwości p. Car. Towarzyszyć mu będzie jako delegat z ministerstwa oświecenia dyrektor departamentu wyznaniowego hr. Franciszek Potocki.

Dowiadujemy się, że marszałek sejmu p. Daszyński udaje się jutro do Paryża w charakterze przedstawiciela parlamentu polskiego na uroczystość odsłonięcia pomnika Mickiewicza w Paryżu.

Dziś po południu uda się do Paryża w tym samym celu marszałek senatu p. Szymański.

Wczoraj wieczorem wyjechała z Warszawy na te uroczystości delegacja organizacji literackich i dziennikarskich w następującym składzie:

Senator Andrzej Strug od „Straży piśmiennictwa polskiego”, redaktor Zdzisław Dębicki od związku syndykatów dziennikarzy, p. Julian Kaden-Bandrowski od związku literatów pp. Ejsmond i Olechowski od towarzystwa literatów i dziennikarzy.

Ilustracja powyższa przedstawia moment napełniania urny, która będzie wmurowana w pomnik Mickiewicza w Paryżu, ziemię z podwiązki, pod którą wieszcz często tworzył one nieśmiertelne dzieła.

Zgon prof. Weissmana

JEROZOLIMA, 25 IV. (Tel. własny). Wybitny berliński krytyk muzyczny, Adolf Weissmann, zmarł wczoraj w nocy w Haifie nagle na paraliż mózgu. Odbywał on turystyczną wyprawę z żoną po Palestynie, gdzie wygłosił również szereg prelekcji w uniwersytecie w Jeruzolimie. Wczoraj właśnie wyjechał z Jeruzolimy do Haify. Pogrzeb odbędzie się dzisiaj w obecności przedstawicieli uniwersytetu hebrajskiego i szeregu innych instytucji.

Epidemia czarnej ospy zbiera żniwo nad Tamizą

BERLIN, 25. 4. PAT. Donoszą z Londynu, że pomimo wielkich wysiłków władz tamtejszych tylko z trudem daje się opanować zrzęz z trudem daje się opanować szerzą wieszono do szpitali epidemicznych 22 chorych. Naogół skonstatowano dotąd 277 chorych na ospę.

Czy wiecie, że...

...Bank Rzeszy postanowił podwyższyć stopę dyskontową o 1 procent. Dyskonto wekslowe wynosić będzie 7,5 proc., lombardowe 8,5. ...w pożarze fabryki Mons-Stadler w Norymbergji poniosło śmierć według przypuszczalnych obliczeń 30 robotników. ...Anglja i St. Zjednoczone pragną doprowadzić do ograniczenia zbrojeń w dziale okrętów wojennych.

Pan hrabia-Łodzianka

Niezwykła maskarada dla łatwego uprawiania handlu kokainą

Z Warszawy donoszą:
Stałym bywalcem nocnych dancinów był pewien młody człowiek. Bywał zazwyczaj w towarzystwie meskiem, nie gardził jednak towarzystwem tancerek, dal których był niewyłącznie uprzejmy.

Młodzieniec znany był jako Oskar hrabia Grot-Galewski. Odnaczał się szerokim gestem płacił dość wygórowane rachunki — zazwyczaj dolarami lub guldenami gdańskimi.

I właśnie ta rozrzutność, płacenie obca walutą, zwróciły uwagę policji na pana hrabiego. Obserwowano go dość długo i pewne podejrzenia, które po licy miała co do osoby złotego młodzieńca, poczęły się coraz bardziej utrwalać.

Pewnego razu funkcjonariusze policji śledczej zauważyli, że jedna z tancerek, która często przebywała w towarzystwie hrabiego Oskara — w towarzystwie kokainy.

Poczęto baletniczkę badać skąd ma narkotyki. Tancerka od powiedziała prosto, że trochę kokainy podarował jej hrabia. Było to dostatecznym powo-

dem, by wzmocnić inwigilację młodego hrabiego. Wynik był jednak taki, że hr. Oskar zamknął z Warszawy...

Poczęto badać jego towarzyszy zabaw, — żaden z nich jednak nie mógł powiedzieć nic bliższego o Grot-Galewskim.

Mineło sporo czasu, gdy na granicy niemieckiej przy przekraczaniu t. zw. „zielonej granicy“ zatrzymano jakiegoś młodego człowieka. Sprawdzone do Tczewa wylegitymował się paszportem zagranicznym, wystawionym na nazwisko hr. Oskara Grot-Galewskiego.

— Cemu pan chciał przekroczyć granicę w ten sposób, a nie jechał pan przez granicę legalną drogą — pytano młodzieńca.

— Ja wcale nie miałem zamiaru przekraczania granicy — brzmiała odpowiedź, — prosto udałem się na wycieczkę.

Ponieważ tego rodzaju „wycieczki“ są zazwyczaj mocno dwuznaczne — postanowiono hrabiego poddać szczegółowej rewizji. Straż graniczną skłaniała jeszcze do tego i ta okoliczność, że paszport pana hrabiego

nie był w zupełnym porządku.

Nikt chyba z zatrzymanych na granicy nie protestował w tak energiczny sposób przeciw rewizji, jak właśnie pan hrabia. Gdy poczęto mu przeszukiwać kieszenie ubrania, drżał jak liść.

Mimo protestów i odznak silnego zdenerwowania, rewizji dokonano. Pod podszewką ubrania hrabiego znaleziono rozmaite notatki, plany i szkice. Nie było więc już żadnej wątpliwości co do charakteru „wycieczek“ nadgranicznych.

Po takim odkryciu przeprowadzono rewizję dalej, nie zwracając najmniejszej uwagi na protesty Grot-Galewskiego. Kiedy mu się rozebrać i oczym straż przedstawił się niespodziewany widok: przed nim stała kobieta.

Zderaskowana kobieta zaczęła z całą arogancją odnosić się do funkcjonariuszy granicznych.

Niewiasta w męskich szatach jest łodzianką. Nazywa się Sura Grünblat. Postawiona jest w stan oskarżenia za handel kokainą.

P. Klott dementuje wiadomości o katastrofalnej sytuacji w przemyśle włókienniczym Łodzi

Warsz. koresp. (St. Gr.) telef.:
Główny inspektor pracy p. Marian Klott udzielił wczoraj wywiadu „Polskiej Informacji Dziennikarskiej“ o sytuacji w przemyśle włókienniczym w Łodzi.

W wywiadzie tym oświadcza, że wiadomości o rzekomej katastrofalnym wzroście bezrobocia w Łodzi są kłamliwe. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w ciągu ostatnich dwóch tygodni spadła z 18,400 do 17,000. Nieznaczny wzrost bezrobocia w przemyśle włókienniczym daje się zresztą za wszelkie zauważyć w okresie międzysezonowym. Zmniejszenie dni pracy objęło tylko nieliczne drobne fabryki.

Stalin wszystkich zgniecie!

Ostateczna rozgrywka z opozycją Bucharina i Tomskiego

MOSKWA, 2. IV. (Tel. wł. „Głosu Porannego“).

Wczoraj otwarta została w Kremlu 16 konferencja partyjna na partii komunistycznej związku sowieckiego, w której bierze udział przeszło 300 uprawnionych do głosowania i dwa razy tyle członków z głosem doradczym. Na porządku dziennym stoi przedewszystkiem mobilizacja partii przeciwko opozycji przeciwko tak zwanym oportunistom.

Jak daleko posunięta będzie walka z oportunistami, których sztabowymi przywódcami są

Bucharin i Tomskij, nie da się jeszcze dokładnie przewidzieć. Jednak sądząc z ostrego tonu prasy i zebrani partyjnych, można przypuszczać, że dla oportunistów znacznie się teraz ta sama droga, jaką rozpoczęli trockiści początkowo z wykluczeniem przywódców z urzędów i partji a następnie: wydaleniem, aresztowaniem i zesłaniem.

upełnie tak samo, jak na początku ostatecznej walki grupy Stalina przeciwko trockistom oświadcza się obecnie, że opozycja przestała być jedynie ideowym odstępstwem.

Samolot w nurtach Wisły

Parogodzinna akcja ratownicza nie dała żadnych rezultatów

Warsz. koresp. (St. Gr.) telef.:

Dnia 25 b. m. pomiędzy godz. 10 a 11 zrana w pobliżu wsi Miechowiec spadł do Wisły samolot i zatonął. Nie zdołano stwierdzić, czy był to samolot wojskowy, czy cywilny. Po parogodzinnej akcji ratowniczej wyłowiono w Warszawie paszerek wojskowy majora 1 pułku lotniczego. Zachodzi obawa że ofiarą katastrofy padł wielki dwusilnikowy samolot wojskowy, który właśnie tego dnia miał być przetransportowany z Poznania do Warszawy. W samolocie miało się znajdować 6 osób.

Jednocześnie jednak otrzymano

wiadomość, że żaden z majorów 1 pułku lotniczego nie znajduje się poza Warszawą, a zatem wiadomość o wyłowieniu paszereka z od-

znakami tego pułku jest nieścisła. Dotychczas bliższych wyjaśnień co do tej katastrofy znikąd nie otrzymano.

Katastrofa lotnicza

Pilot ranny, pasażerowie wyszli bez szwanku

LWÓW, 25. 4. Wczoraj z lotniska wojskowego w Skniłowie pod Lwowem wyleciał do Warszawy samolot, wiozący dwu oficerów sztabu głównego. Aparat prowadził por. pilot Dziewulski.

Gdy samolot szczybnął nad Jaworem znalazł się na wysokości 400 metrów począł nagle gwałtownie opadać. Mimo wysiłków pilota

runął na ziemię, ulegając zupełnemu strzaskaniu.

Por. Dziewulski doznał poważnych obrażeń, obaj oficerowie wyszli bez szwanku.

Por. Dziewulskiego przewieziono do szpitala wojskowego we Lwowie, aparat przetransportowano na lotnisko w Skniłowie.

RUCH BUDOWLANY W POLSCE

Jeszcze jeden projekt w sprawie budownictwa mieszkaniowego

Warsz. koresp. (St. Gr.) telef.:

Centralna organizacja związków zawodowych pracowników umysłowych opracowała i przedstawiła czynnikiem miodoradnym własny projekt załatwienia sprawy budownictwa mieszkaniowego.

Organizacja proponuje, aby, zgodnie z pierwotnym projektem ministerstwa robót publicznych, obciążać właścicieli nieruchomości

obciążać place niezabudowane podatkiem w wysokości 30 proc. wartości, podwyższyć podatek dochodowy.

Plan rozbudowy ma przede wszystkim uwzględnić mieszkania trzyizbowe w dużych blokach.

To są najważniejsze postulaty projektu, który opracowano bardzo szczegółowo.

Domy wycieczkowe dla oficerów

Warsz. koresp. (St. Gr.) telef.:

Z polecenia ministra spraw wojskowych przybyli wczoraj do Warszawy dowódcy wszystkich okręgów korpusów pod przewodnic-

tstwem wiceministra generała Kona izewskiego odbyli dłuższą konferencję w sprawie budowy domów wycieczkowych dla oficerów.

Pierwsze takie domy staną na ją w Zaleszczykach, Krynicy, Szczawnicy i nad morzem polskim. W dzisiejszych obradach dowódców O. K. wzięć ma udział osobiście prezydent Rzplitej.

Zakład ubezpieczeń buduje domy w Łodzi

Warsz. koresp. (M. G.) telef.:

Dowiadujemy się, że komitet organizacyjny zakładu ubezpieczeń pracowników umysłowych zamierza w najbliższym czasie wybudować w Łodzi domy mieszkalne dla pracowników ubezpieczonych.

Zaburzenia studentów w Hiszpanji

wywierają fatalny wpływ na kurs pesety

MADRYT, 25. 4. Hiszpański minister oświaty ustąpił, pragnąc Pri mo de Riverze ułatwić zlagodzenie zatargu obecnego studentów z rządem.

Wczoraj obradowała rada ministrów w sprawie wytworzonej sytuacji, przyczem postanowiono za wszelką cenę zlikwidować zamieszki studenckie, gdyż wywołuje to

zagranicą bardzo niepożądane skutki.

Kurs pesety w Londynie spadł ostatnio do 34.80 za funt. Tak niskiego kursu waluty hiszpańskiej nie notowano już od szeregu lat.

Nowe zamieszki wybuchły w Saragossie, gdzie studenci obrzucili policję zgnileniami jajami.

Lewicowa większość

w nowym parlamencie duńskim

BERLIN, 25. 4. Donoszą z Kopenhagi, iż wczorajsze wybory do parlamentu przyniosły porażkę stronnictw prawicowych. Głosy cd dane na konserwatystów zmniejszyły się o 15 proc. Również komunistci ponieśli dotkliwą porażkę, otrzymali bowiem o 36 proc. głosów mniej niż w poprzednich wyborach, w 1926 roku. W nowym sejmie socjaldemokraci będą posiadali 61 mandat zamiast 53, konserwatyści 23 zamiast 30, inne stronnictwa zachowają prawdopodobnie swój stan posiadania. Stronnictwa lewicowe osiągnęły w każdym razie większość absolutną, ponieważ zdobyły 77 mandatów na 149.

Pociąg zmiądzzył auto pancerne

25 żołnierzy i 2 oficerów poniosło śmierć

LONDYN, 25. 4. ATE. Donoszą z Pekinu, iż w pobliżu miejscowości Kailgan zderzył się pociąg pociąg pociąg z przejeżdżającym przez tor kolejowy autem pancernym, w którym znajdowali się żołnierze rządu nankińskiego. Skutki zderzenia były straszne, 25 żołnierzy, w tem 2 oficerów poniosło śmierć na miejscu. Liczba rannych jest bardzo wielka.

Wiedeński oszust schwyty w Lwowie

LWÓW, 25. 4. Przed kilku dniami pisma wiedeńskie doniosły, że wielki kupiec towarów włókienniczych Leopold Strauss dokonał oszustwa na sumę miliona szylingów i zbiegł zagranicę. Policja wiedeńska rozeseła za zbiegłym listy gończe.

Na zasadzie takiego listu policja lwowska ujęła wczoraj oszusta w hotelu „Pod trzema muzykami“ przy ul. Krakowskiej.

Nowa placówka naukowa w Warszawie

Z Warszawy donoszą:
W ostatnich dniach rozpoczął swe prace założony przy uniwersytecie warszawskim instytut badania mózgow.

Jest to trzeci na świecie tego rodzaju instytut. Mieści się przy zakładzie histologii.

Bartel-Mussolini

W ostatnim wywiadzie, udzielonym przez p. Bartla przed samym wyjazdem jednemu z pism krakowskich, uderza pewne dziwne podobieństwo.

Pismo to włożyło w usta p. Bartla następujące słowa:

„Rządzenie jest strasliwym trudem. Rządzić to znaczy stać codziennie pod obuchem od najwcześniejszego ranka do ostatnich godzin wieczorem; rządzić znaczy mieć przed sobą obraz wszystkich potrzeb ludności; rządzić, to czuć w sercu własnym bicie serca całego narodu“.

Słowa te są powtórzeniem ustępu z jednej ze znanych mów Mussoliniego, który przemawiając w piątą rocznicę powstania faszystów powiedział:

„Rządzenie jednak, jest strasliwym trudem: rządzić — to znaczy stać codziennie pod obuchem od najwcześniejszego ranka do ostatnich godzin wieczoru: rządzić, znaczy mieć przed sobą obraz wszystkich potrzeb narodu i czuć w sercu własnym bicie serca całej ludności“ (str. 42 „Mów Mussoliniego“, wydanych w r. 1927 przez sen. H. Jabłonowskiego).

Nie mamy prawa posądzać p. Bartla ani o plagiat, ani o kongenialność z Mussolinim posuniętą do tak nieprawdopodobnych granic.

KIEDY, GDZIE I JAK nastąpi wybuch przyszłej wojny

Niedawno temu A. J. Cuning wydayca liberalnego dziennika „Daily News” wyraził się w następujący sposób: „...W ostatnich trzech latach słyszałem więcej rozmów i dyskusji o wojnie, niż w ciągu całego mego życia, ma się rozumieć, aż do katastrofy 1914 roku.“ Na ten temat dziś mówią wszyscy: pacyfiści i militaryści, politycy i żołnierze, kapitanowie i literaci, chemicy i kupcy etc...“ P. A. J. Cuning miał najzupełniejszą rację i dlatego też postanowił urządzić ankietę. Albowiem do najpopularniejszych rozmów dzisiejszego spacyfizowanego i paucystycznego świata należy bezsprzecznie mniej lub bardziej fachowa pogadanka o przyszłej wojnie. Temat to dość popularny i wdzięczny dla niektórych.

Nie od rzeczy tedy będzie, zapoznać się z rezultatami ankiety „Daily News”.

Otóż ankietę p. Cuninga polegała na nadesłaniu odpowiedzi na 3 zapytania: Kiedy, gdzie i jak? Odpowiedziało na nią wielu ludzi należących do różnych narodowości oraz posiadających rozmaite przekonania polityczne. (Lloyd George, Viscont Rothermere, Mac Donald, Leon Blum, Prof. Shotwell z Uniw. Columbia etc.).

Oczywiście kwestja „kiedy?”, pozostała kwestją otwartą. Z drugiej strony co do tego mamy jednak już parę przybliżonych danych, a to w książce znanego płk. Kenworthy'ego p. t.: „Przed zbliżającą się wojną“. W książce tej autor podaje na ten temat opinie Marszałka Focha (opinie zresztą

zupelnie teoretyczną), udzieloną w r. 1927 przedstawicielowi „Weekly Dispatch”. W interwiewie tym Marszałek Foch przypuszczał, że przyszła wojna nastąpi w przybliżeniu gdzieś tak w ciągu najbliższych 10-ciu lub 15-tu lat.

Drugą opinię co do daty wybuchu światowego konfliktu Kenworthy przypisuje Mussoliniemu, ma być rok... 1935-ty.

Na drugie pytanie „gdzie?”, posypało się więcej odpowiedzi, oczywiście mniej lub bardziej mere widzi oczywiście przyszłe zarzewie wojny na terenie b. monarchji habsburskiej, a to „a propos” kwestji Węgier i Anshlusu, chociaż z drugiej strony nie lekceważy również i kwestji korytarza pomorskiego.

Leon Blum uważa zasię, że najgorzej się sytuacja przedstawia we Włoszech (jako, że każda dyktatura prowadzi nieuchronnie prędzej czy później do wojny), oraz w konflikcie polsko-litewskim.

Natomiast pp. Lloyd George i publicysta Philipp Kerr, widzą widmo przyszłej wojny w

„gigantycznym sfinksie rosyjskim” w uświadomieniu narodowym ludów Azji i Afryki, w ucisku narodowościowym (?), w walce konkurencyjnej o rynki zbytu, oraz w możliwych konfliktach włosko-angielsko-francuskich, oraz angielsko-amerykańskich. Jak wiadać, owi dwaj panowie, traktują powyższą kwestję nader szeroko. Znany publicysta z „l'Echo de Paris” p. Pertinax uważa, zupełnie zresztą słusznie, że każde, choćby najdrobniejsze naruszenie Traktatu Wersalskiego przyspieszy tylko wybuch powszechnego konfliktu.

A teraz pozostaje nam jeszcze odpowiedź na pytanie „Jak?”. Co do tego nie mamy już żadnych złudzeń! Przyszła wojna będzie naprawdę straszna. Major Cadbury w odpowiedzi na to pytanie nadesłał dłuższy artykuł w którym, jako jeden z najkompetentniejszych fachowców, napisał m. in. takie słowa:

„Przyszła wojna rozpocznie się masową rzezią cywilnej ludności. Nim jeszcze oficjalne armie i floty zdolają wkroczyć do akcji bojowej, olbrzymie eskadry samolotów zniszczą prawie że doszczętnie wszelkie większe centra mieszkalne i fabryczne”.

T. zw. ochrona przeciwpowietrzna i przeciwgazowa ma podobno... niewiele pomóc... Zeszlatoroczne manewry powietrzne w Anglii odtworzyły atak na Londyn, przyczem się pokazało, że ze wszystkich atakujących samolotów, dwie trzecie zdołało się przedrzeć poprzez linie obronców powietrznych i artylerji przeciwlotniczej i spełnić w zupełności swe zadanie, czyli teoretycznie zniszczyć Londyn oraz wytruć masy ludności.

Wobec tego obecnie dla „Daily News” nie pozostaje nic innego jak urządzić drugą ankietę p. t. „Uniknięcie przyszłej wojny”, z obowiązkowymi pytaniami: „Kiedy — gdzie i jak?”.

KINO TEATR
CZARY

Dziś i dni następnych!

Ulubieniec narodów
Eddie Polo

w swej najnowszej. świat. kreacji p. t.

SZAJKA ZGROZY

Dramat pełen emocji i sensacji.

Nad program: KOMEDIA.

Początek seansów o godz. 2-iej pp.
Na 1-szy seans wszystkie miejsca
po 50 gr.

Dr. med.

Dr. B. DONCHIN

Specjalista chorób oczu
powrócił do kraju

przyjmuje codziennie od 10—1 i od 4—7, w niedziele od 10—1 pp.

ul. Moniuszki 1.
tel. 9-97.

Dr. Med.

S. NEUMARK

Chor. skórne i weneryczne
leczenie lampą kwarcową

Moniuszki 5. Tel. 70-50
Przyjmuje od 11—1 i od 5—8.
Panie od 5—6.

Lekcyj matematyki

fizyki i chemii w zakresie szkoły średniej udziela b. nauczyciel gimnazjum p/g **najnowszych programów M. W. R. i O. P.** Zgłoszenia telef. 50-46 od 2 do 4 po poł.

Warszawa się przyozdabia

Rzeźba p. Wacława Szymanowskiego „Macierzyństwo”, została odsłonięta 20 b. m. w parku Traugutta.

GRAND KINO

Dziś i dni następnych!

Początek seansów o g. 4.30 pp.
w soboty, niedziele i święta
od 12 p. p.

Orkiestra pod dyr. p. R. Kanjoł.

Przepoężne arcydzieło p. 1.

„Portjer Hotelu Atlantic”

W NOWEM OPRACOWANIU.

W roli tytułowej: król królów ekranu

EMIL JANNINGS

Obraz „Portjer Hotelu Atlantic” wywarł dzięki swoim przekraczającym wszelką wyobraźnię momentom wizyjnym i genialnej grze Janningsa niezatarte wrażenie na całej kuli ziemskiej i przejdzie do annałów kinematografji, jako najszlachetniejszego rodzaju arcydzieła wielkiej sztuki.

POWOLANIE NA ĆWICZENIA WOJSKOWE

oficerów i podchorążych rezerwy w roku 1929 r.

Dowództwo Okręgu Korpusu Nr. IV w Łodzi ogłasza pod datą 22. IV. 1929 r. co następuje:

1. Na zasadzie rozkazu Ministra Spraw Wojskowych z dnia 18. IV. 1928 r. wydanego na mocy art. 77 ustawy o powsz. obow. wojsk. (Dz. Ust. R. P. Nr. 46-28 poz. 458) zostają powołani na 6-cio wzgl. 8-mio tygodniowe ćwiczenia zwyczajne na całym obszarze Rzeczypospolitej w korpusach oficerów: piechoty z czołgami, kawalerji, artylerji, aureonautyki inżynierji i saperów, saperów kolejowych, łączności, samochodowych, żandarmerji, taborów, uzbrojenia, sanitarnych (tylko lekarzy i aptekarzy) i weterynaryjnych

a) na 6-cio tygodniowe ćwiczenia oficerów rezerwy.

1. Tych z roczników 1902-1892, którzy będą powoływani w latach ubiegłych z jakichkolwiek powodów nie odbyli dotąd ustawowego ćwiczenia (roczniki już powoływane, jednak dla tych oficerów będą to pierwsze względnie drugie ćwiczenia wojskowe).

2) Z rocznika 1903 (rocznik powołany po raz pierwszy).

3) Z roczników 1902, 1901, 1898 i 1893 (roczniki powołane po raz drugi).

4) Z rocznika 1895 (rocznik powołany po raz trzeci).

5) Wszystkich od dnia 1 stycznia 1928 r. do 1 stycznia 1929 r. nowomianowanych podporuczników rezerwy na podstawie Dz. R. Nr. 23-25 oraz nowoprzyjętych do W. P. oficerów rezerwy z b. armji zaborskich (Dz. Pers. Nr. 9-28) z roczników 1903-1893.

6) Wszystkich podporuczników rezerwy — absolwentów szkół podchorążych rezerwy, wymianowanych w ciągu roku 1928.

Nadto w lotnictwie i w balonach także i tych, którzy ukończyli szkoły podchorąż. rez. w roku 1928.

7) Wszystkich podchorążych rezerwy, którzy ukończyli skróconą służbę wojskową w roku 1927 (t. j. w r. 1927 ukończyli szkołę podchorążych rezerwy), oraz tych z lat poprzednich, którzy z jakichkolwiek powodów nie odbyli dotąd ustawowych ćwiczeń wojskowych dla dopełnienia warunków nominacji na podporuczników rezerwy.

b) na 8-mio tygodniowe ćwiczenia

Wszystkich kandydatów na oficerów rezerwy, mających być przemianowanymi, w myśl Dz. Rozk. Wojsk. Nr. 23-25, których nominacja jest uzależniona od odbycia tych ćwiczeń.

2.

SPOSÓB STAWIENIA SIĘ POWOLANYCH NA ĆWICZENIA

Oficerowie i podchorążowie rezerwy, objęci powyższym rozkazem o powołaniu na ćwiczenia wojskowe w roku bieżącym otrzymują od Pow. Kmdta Uzup. imienną kartę powołania z wyznaczeniem formacji i terminu stawienia się.

Do karty powołania dołączony będzie bilet kolejowy, który upoważnia do przejazdu koleją tylko łącznie z kartą powołania.

Kartę powołania należy oddać w formacji wojskowej.

3

ZWOLNIENIE OD POWOLANIA NA ĆWICZENIA W ROKU BIEŻĄCYM.

Nie podlegają powołaniu na ćwiczenia w roku bieżącym:

a) oficerowie rezerwy wyreklamowani na wypadek mob. na przebieg 12 miesięcy,

b) przebywający zagranicą.

UWAGA: Powyższe zarządzenie nie dotyczy jednak osób przebywających zagranicą w charakterze kuracjuszy, na wyczasach lub wogóle nie w sprawach zawodowych, oraz takich, którzy wyjechali z kraju nielegalnie.

4

TERMINY ROZPOCZĘCIA ĆWICZEŃ.

1) Oficerowie rezerwy z roczników 1892-1902, którzy nie odbyli ćwiczeń w r. 1928 z korpusów osobowych: piechoty, artylerji z wyjątkiem przeciwlotniczej, lotnictwa, balonów, saperów kolejowych łącznie i żandarmerji, zostają powołani na dzień 3. VI. 29 r. z korpusów osobowych: czołgów, saperów i samochodów — 10. VI. 29 r. z kawalerji 1. VII. 1929 r.

Dla ofic. rezerw. art. — przeciwlotniczej termin zostanie ustalony dodatkowo.

2) Oficerowie rezerwy z roczników 1903, 1902, 1901, 1898, 1895, 1893 z korpusów osobowych: piechoty, kawalerji, artylerji z wyjątkiem przeciwlotniczej, lotnictwa, balonów, saperów kolejowych, łączności i żandarmerji — 3. VI., 10. VI., 1. VII., 1. VIII., 5. VIII., 16. IX., 20. IX. 1929 r. Z korpusów osobowych: czołgów i samochodów — 10. VI. 29 r. z korpusu osobowego służby uzbrojenia — 1. VII. 1929 r., z korpusu osobowego — saperów i weterynaryjnych — 5. VIII. 29 r.

Dla oficerów rezerwy artylerji przeciwlotniczej termin zostanie wyznaczony dodatkowo.

3) Nowomianowani podporucznicy rezerwy na podstawie Dz. Rozk. Nr. 23-25, nieposiadający ukończonych skróconych kursów szkół podchor. rez. i nowoprzyjęci do W. P. oficerowie rez. z b. armji zaborskich (Dz. Pers. Nr. 9-28) z roczników 1903-1893 z korpusów osobowych: piechoty, kawalerji, lotnictwa, balonów, saperów, saperów kol., łączności i żandarmerji — 3. VI. 1929 r.

Z korpusu osobowego oficerów samochodowych — 10. VI. 29 r.

Z korpusu osobowego oficerów weterynaryj — 5. VIII. 29 r.

4) Nowomianowani ppor. rez., absolwenci szkół podchor. rez. lub 8-mio tygodniowych kursów szkół podchor. rez. z roczników 1903-1893.

Z korpusów osobowych: artylerji, lotnictwa, balonów, saperów kolejowych i łączności — 3. VI. 29 r.

Z korpusu oficerów kawalerji — 1. VII. 29 r.

Z korpusu oficerów piechoty i saperów — 5. VIII. 29 r.

5) Podchorążowie rezerwy, którzy ukończyli skróconą służbę czynną w latach 1927 i wcześniej, oraz w roku 1928:

z korpusów osobowych: artylerji z wyjątkiem przeciwlotniczej balonów, saperów i saperów kolejowych — 3. VI. 29 r.

z korpusu osobowego kawalerji — 1. VIII. 29 r.

z korpusu osobowego piechoty, łączności i lotnictwa — 5. VIII. 29 roku.

Dla podchor. korpusu artylerji przeciwlotniczej termin zostanie ustalony dodatkowo.

6) Kandydaci na podporuczników rezerwy ze wszystkich korpusów osobowych zostaną powołani na dzień 1. VII. 29 r.

Dał rozporządzenie określa sposób przesunięcia terminu stawienia się, względnie odroczenia ćwiczeń do następnego roku kalendarzowego.

6

POSTANOWIENIA KARNE

Oficerowie i podchorążowie rezerwy winni niewykonania obowiązku zgłoszenia względnie uchylenia się od spełnienia tego obowiązku w czasie i w sposób określony w Ustawie o powsz. obow. wojsk., podlegają karom przewidzianym w rozdziale XVI. „Postanowienia karne” Ustawy o powsz. obow. wojsk. (Dz. Ust. R. P. Nr. 46-28 p. 458).

7

OBOWIĄZEK ZAMELDOWANIA O NIEOTRZYMANIU KARTY POWOLANIA.

Oficerowie i podchorążowie rezerwy, podlegający powołaniu na ćwiczenia, który w okresie ćwiczeń t. j. od dnia 3. VI. do dnia 20. IX. 1929 r. nie otrzymają karty powołania winni o tem donieść osobiście lub pisemnie właściwemu Pow. Kmdtowi Uzup. z podaniem dokładnego adresu.

Nowości wydawnicze

Rocznik historyków łódzkich

Ukazał się Rocznik Oddziału Łódzkiego Polskiego Towarzystwa Historycznego, poświęcony historii ziem, stanowiących dzisiaj województwo łódzkie i zagadnieniom dydaktycznym.

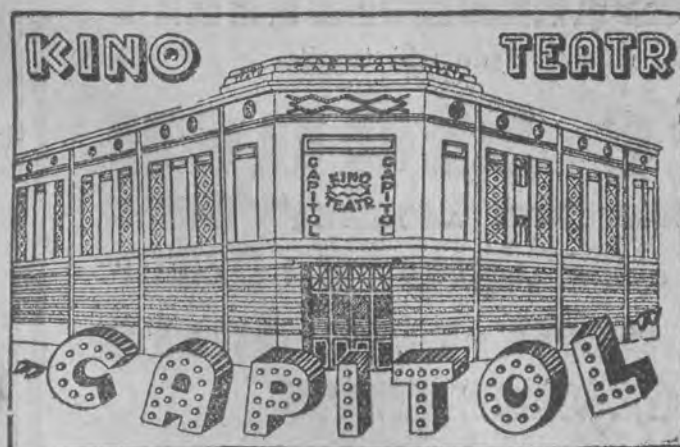
Rocznik zawiera:

1) Rozprawę z zakresu dziejów administracji lokalnej (Przeszłość administracyjna ziem województwa łódzkiego, przez A. Stębelkiego); 2) materiały źródłowe do sprawy genezy łódzkiego okręgu przemysłowego (Trzy raporty Rajmunda Rembelskiego, prezesa Komisji Województwa Mazowieckiego z objazdu obwodu łęczyckiego w roku 1820, przez Z. Lorentza); 3) komunikat Komisji Bibliograficznej Oddziału Łódzkiego P. T. H. i 250 ważniejszych pozycji bibliograficznych, dotyczących historii 25 miejscowości województwa łódzkiego (Bibliografia historii ziem i miast województwa łódzkiego, przez J. Krasicką, G. Missalową i C. Świerkównę); 4) artykuł z dziedziny dydaktyki historii (Zakres i metoda nauczania historii XX wieku w szkole średniej, przez H. Pohoską); 5) sprawozdanie z działalności Oddziału Łódzkiego P. T. H. za lata 1927 i 1928 oraz komunikaty Zarządu Oddziału; 6) pięć map szkicowych, ilustrujących pracę A. Stębelkiego (w podziale 1:100000 na papierze pergaminowym).

Humor zaoraniczny

Kiedy szef wychodzi na randkę...

Dziś i dni następnych!

Orkiestra symfoniczna pod bat. Sz. Bajgelmana.

**Romantyczne dzieje słynnego
STIENKI RAZINA.
Reż. genialnego Turzańskiego**

WOLGA... WOLGA..!

W rolach głównych:

**Lilian Hall-Davis
H. A. Schletow
Rudolf Klein-Rogge**

Film ilustrowany śpiewami **Mieszanego Chóru Artystycznego** pod dyr. **M. Lewityna**

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE

Osobiste

P. Marja Wolfówna, łodzianka, ukończyła wydział lekarski uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie. z tytułem dr. medycyny.

Rejestracja cudzoziemców

W dniu dzisiejszym winni zgłosić się do rejestracji w starostwie grodzkiem cudzoziemcy zamieszkali na terenie Łodzi o nazwiskach na litery L.

Jutro winni zgłosić się cudzoziemcy o nazwiskach na litery L.

Cudzoziemcy zamieszkali na terenie powiatu łódzkiego winni zgłosić się w gmachu starostwa łódzkiego (Piotrkowska 100) dziś o nazwiskach na litery H—K a jutro L—N.

Do rejestracji należy przynieść wszelkie posiadane dokumenty oraz dwie fotografie.

Konkurs

na parcelację Łagiewnik

Magistrat postanowił rozpiścić konkurs na sporządzenie planu parcelacji majątku miejskiego Łagiewniki na warunkach według programu ustalonych przez komitet, przy czym do ogłoszenia konkursu upoważniono koło architektów - urbanistów w Warszawie.

Za najlepszą pracę wyznaczono następujące nagrody: 1-a w wysokości zł. 7.000, 2-a zł. — 5.000, 3-a 3.000 zł.

W skład sądu konkursowego, który będzie się składał z 15 członków, wejdzie 7-min członków magistratu i komitetu do spraw parcelacji maj. Łagiewniki oraz 8 fachowców.

Podwyższenie podatku komunalnego

godzi w interesy właścicieli nieruchomości

Magistrat Łodzi powziął rozporządzenie o podwyższeniu podatku komunalnego o 100 proc. Ze względu na to, że tak wysoki podatek godzi w interesy właścicieli nieruchomości, zwróciła się do władz centralnych delegacja centralnego stowarzyszenia właścicieli nieruchomości i wielkiego przemysłu z interwencją.

W skład delegacji weszli inż. Gole, pp. Fize i mer Ławrzeński. Delegacja zwróciła się do ministerstwa skarbu i spraw wewnętrznych, gdzie zbliżyła szerny memoriał, wskazując, iż podatek państwowy od nieruchomości wynosi dotychczas 27 proc. oraz podatek komunalny 7 proc. Niezależnie od tego właściciele nieruchomości płacą podatek dochodowy i majątkowy.

Ogółem płaca właściciele nieruchomości 27 proc. podatku. Jest to ciężar zbyt wielki, tembardziej, że właściciele nieruchomości zmuszeni byli w okresie ostatnich mrozów wiele stracić, pokrywając koszty związane z uprzątnięciem posesji ze śniegu i lodu. Delegacja zwróciła uwagę w obydwu ministerstwach, że magistrat Warszawy przejął koszty oczyszczenia posesji na siebie, odciażając tem samem właścicieli nieruchomości. Sprawa ta tymczasem w Łodzi przedstawia się nieco inaczej: magistrat nie wyasygnował żadnej sumy na oczyszcze-

nie miasta, a władze zmusiły pod groźbą kar właścicieli do szybkiego uprzątnięcia posesji. Ponieważ magistrat Łodzi zamierza podwyższyć podatek komunalny o 100 proc., właściciele nieruchomości zmuszeni byliby płacić 14 proc. samego podatku komunalnego, co doprowadzić może do całkowitej ruiny.

Delegacja prosiła władze centralne o bliższe zainteresowanie się tą sprawą i niedopuszczenie do podwyższenia podatku komunalnego o 100 proc.

Po rozpatrzeniu memoriału w ministerstwie skarbu i spraw wewnętrznych delegacja właścicieli nieruchomości uzyskała zapewnienie, że władze sprawą tą zajmą się. (p)

Jakie tereny wyłączone są z pod zabudowy

Magistrat wystąpił do rady miejskiej o uznanie za wyłączone od zabudowy: terenów leśnych, parkowych i zajętych pod cmentarze, terenów przewidzianych w planie regulacyjnym, jako rezerwy, terenów przewidzianych w planie regulacyjnym od rozszerzenia przebiecia, przedłużenia i urządzenia ulic i arterji komunikacyjnych.

Jednocześnie magistrat zwrócił się do rady miejskiej o uznanie wszystkich pozostałych terenów za budowlane.

Hockey'owa drużyna kobieca

Nad załagodzeniem bezrobocia

obradować będzie dzisiaj egzekutywa klasowego związku włóknarzy

Dziś wieczorem odbędzie się w okręgowej komisji związków zawodowych posiedzenie komitetu wykonawczego klasowego związku robotników przemysłu włókienniczego w Polsce.

Egzekutywa związku obradować będzie nad wytworzoną katastrofalną sytuacją gospodarczą w przemyśle włókienniczym Łodzi, która pociągnęła za sobą masową redukcję robotników.

Komitet wykonał powzięte odpowiednie uchwały w celu wyjednania dla zniechęconych robotników pomocy od rządu.

Komitet wystosuje również do ministerstw memoriał z prośbą o interwencję u władz centralnych w kierunku załagodzenia niedoli bezrobotnych.

Na temże posiedzeniu egzekutywy związku robotników przemysłu włókienniczego omawiane będzie stanowisko związku wobec zagadnień, które będą przedmiotem obrad ogólnego krajowego kongresu związków zawodowych. Kongres ten, odbywający się regularnie co 3 lata, obradować będzie w bież. roku w dniach od 30 kwietnia do 2 maja b. r. w Warszawie. (g)

Oddział ruchu kołowego

obejmie kontrolę nad ruchem ulicznym

Magistrat uchwalił uruchomienie przy urzędzie przemysłowym I-ej instancji — oddziału ruchu kołowego.

Do zakresu działalności tego oddziału należeć będą następujące czynności: 1) wydawanie zezwoleń na wszelkie procedury uliczne i przewoźnicze, 2) rejestracja i lustracja dorożek samochodowych, konnych, rowerów oraz wszelkiego rodzaju wozów i wózków ręcznych zarobkowych, 3) wydawanie uprawnień na powożenie wymienionymi wyżej wabikami i rejestra-

cja powożących, 4) wydawanie numerów rejestracyjnych na środki lokomocji o charakterze publicznym, 5) wydawanie zezwoleń na umieszczanie szyldów, szafek, kiosków i t. p., 6) składanie wniosków w sprawach brukowania jezdni i układania chodników na ulicach, kolejności reperacji bruków, rozmieszczenia nowych szlaków komunikacyjnych, oświetlenia ulic oraz sprawowania nadzoru nad bezpieczeństwem i porządkiem ulicznym i normowanie ruchu na ulicach miasta.

„PALACE”
Piotrkowska 108.

Reżyseria wł.
Edwarda Słomana.

Reżyseria wł.
Edwarda Słomana.

— Dziś i dni następnych! —

Wielka tragedia rodziny
Lewinów emigrowanych
w czasie wojny do Ameryki
pod tytułem:

DWA POKOLENIA

w roli głównej najsl. żydowski tragic

George Sidney

znany z filmu „Nasi Zagranicą”

Potężny dramat z cyklu „OJCOWIE i DZIECI”
oraz precudowna PATSY RUTH MILLER
i rasowy GEORGE LEWIS

Nad progr.: Komedja amerykańska

Na I-szy seans wszystkie miejsca po 50 gr. i 1 zł.
Początek seansów o godz. 2-ej po południu.

Wielka rewja sportowa

odbędzie się w dniu święta 3 Maja

Pod przewodnictwem p. prezesa Holgrebera, odbyło się wczoraj po uedzenie komitetu wykonawczego obchodu święta narodowego 3 maja, zwołane celem ostatecznego ustalenia szczegółów uroczystości. Obecni byli: pp. dyr. Wolezyński, starosta grodzki — Strzeziński, komendant miasta — kpt. Faczyński, inspektor policji — Niedzielski, dyr. biura rady miejskiej — Rundo i kierownik oddziału prasowego magistratu — red. Dudziński.

Opracowany na posiedzeniu plenarnym projekt programu obchodu komitet wykonawczy po wprowadzeniu doń drobnych zmian — zaakceptował w formie ostatecznej włączając do oficjalnego programu również wielką rewję sportową, organizowaną przez wojewódz-

ki komitet wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego w dniu 3 maja, o godz. 15 popoł. w Helenowie.

W dalszym toku obrad komitet wykonawczy postanowił — wzorem lat ubiegłych — wydać odezwę do społeczeństwa łódzkiego z apelem do wzięcia czynnego i licznego udziału w obchodzie.

Postanowiono również przedstawienia teatralne w dniu 3 maja poprzedzić krótkimi przemówieniami okolicznościowymi, które wygłoszone będą przez reprezentantów władz szkolnych, miejskich oraz wojskowych. W końcu posiedzenia zatwierdzono jeszcze sprawę podziału bezpłatnych miejsc w teatrach pomiędzy młodzież szkolną, organizacje robotnicze, wojsko i policję państwową.

W obronie kinoteatrów łódzkich

Echa wywiadu z p. dyrektorem Masickim

W związku z wywiadem o ciężkiej sytuacji kin łódzkich, jaki się ukazał na łamach „Głosu Porannego”, p. Józef Masicki prosi nas o zaznaczenie, że nie powiedział:

1) że magistrat twierdził, iż ministerstwo nie ma prawa narzucać stawek podatek widowiskowego;

2) że nacisk pośredni województwa na magistrat nie odniósł skutku;

3) że związek miast stara się, aby ministerstwo nie wywierało nacisku na miasta w sprawie podatku kinowego przez np. nie zatwierdzanie budżetów komunalnych.

Drukując z całą gotowością powyższe wyjaśnienia p. dyr. Masickiego, czujemy się w obowiązku dodać od siebie, że komentarz redakcyjny do wydanego wywiadu, zwracający się przeciwko szkodliwemu dla samych kinoteatrów członkowi zarządu oraz płatnemu funkcjonariuszowi zrzeszenia teatrów świetlnych, sprzeczny z zapatrywaniami p. Masickiego, jest w całości poglądem naszej redakcji na stosunki w tej dziedzinie, domagające się jak najszybciej sanacji w dobrze zrozumianym interesie samych kinoteatrów łódzkich.

Proces przeciwko zabójcy b. p. Króla

rozpocznie się w nadchodzący poniedziałek

Jak wiadomo, mordercą b. p. Michała Króla, właściciela nieruchomości przy ul. Zawadzkiej 36, Al. I Maja 15 i Traugutta 10, okazał się Roman Szczeciński, schwytyany podczas wykrycia groźnej szajki bandyckiej Kaczmarka.

Po uzupełnieniu śledztwa przez sędziego śledczego IV rewiru sprawa przeszła z kolei do urzędu prokuratorskiego, który opracował akt oskarżenia przeciwko Romanowi Szczecińskiemu i w ubiegłą sobotę, po skierowaniu sprawy do sądu okręgowego, sąd na posiedzeniu wydziału gospodarczego wyznaczył termin rozprawy na poniedziałek, dnia 29 kwietnia r. bież.

Roman Szczeciński po wymi-

Poliski towar, przez polskie porty na polskich okrętach — oto wspólny, czesne hasła gospodarczego rozwoju państwa

zentu mu sprawiedliwości za zabójstwo b. p. Michała Króla odpowiadać jeszcze będzie przed sądem za udział w szajce zbrodniczej Kaczmarka i zasiądzie na ławie oskarżonych ponownie z kilkudziesięciu zbrodniarzami i z hersztem bandy Karczmarkiem na czele.

Akt oskarżenia, który jest już opracowany, zarzuca wszystkim zbrodniarzom dokonanie 55 napadów bandyckich w różnych miejscowościach. (p)

TEATR, MUZYKA I SZTUKA

Wystawa obrazów art. malarza

Maurycyego Apelbauma

W sali „Hazomiru” otwarto wczoraj wystawę obrazów artysty-malarza Maurycyego Apelbauma.

Apelbaum jest ciekawym artystą. Po dłuższym pobycie w stolicy Anglii i jej centrach przemysłowych powrócił do Polski i zamieszkał w Katowicach.

Zarówno zagranicą, jak i w kraju poświęcił się studjom malarstwu, mając specjalnie w środowiskach twórczej pracy — w skupieniu przemysłu.

To też ciekawego materiału dostarczyło artyście życie górników i widoki hut w Zagłębiu górnolaskim.

Znalazły one artystyczny wyraz w płótnach i akwarelach, jakie Apelbaum wystawił w „Hazomirze”.

Artysta, przyglądając się rytmowi pracy i proletariatu, od tworzył w pracach swych jego dół, opiewając jednocześnie i podnosząc pracę, jako czynnik zbiorowego życia.

Przyznać trzeba, że ta przewodnia myśl wypadła w ujęciu Apelbauma dość interesująco i udanie.

Apelbaum jest zdecydowanym modernistą. Każda linja każdy kolor otrzymał w jego interpretacji estetyczną stylizację.

Portrety i pejzaże pokazują nam Apelbauma jako doskonałego kolorystę. Operuje on bogatą gamą barw i światłocieni, które w połączeniu z pierwiastkiem fantastycznym, jaki zawie raia jego płótna, stwarzają całość, świadczącą o dojrzałym już talencie artysty.

Z obrazów, traktujących o pracy, zasługują na szczególne wyróżnienie: „Huta”, „Motyw górnośląski”, „Stolarze”, „Proletariusz”, „Oświecony robotnik”, „Przy pracy” i in.

Wiele walorów wzrokowych mają w sobie barwne i bogate w kontrasty obrazy „Motyw jezienny”, subtelna „Pieśń”, nawiąskroś modernistyczne obrazy „W promieniach słońca”, „Przebudzenie”, „Rozmarzone”, „Ślepy muzykant” i „Najpiękniejsze jabłko”.

Bardzo oryginalne dla swej struktury i formalnego wykończenia są płótna p. t. „Odprawia nie psalmów”, „Modlitwa przy księżycu” i „Porada”. Ciekawe są też „Martwe natury” oraz studjum „Błazen”.

Słabiej wypadły akwarele. Przebiegi w nich niezdecydowana technika.

Gel.

TEATR MIEJSKI

Dziś, jutro o godz. 4 oraz w środę „Hinkeman”.

W niedzielę o godz. 4 i w poniedziałek dramat K. H. Rostworowskiego „Niespodzianka”.

3 maja na uroczystym przedstawieniu galowym w teatrze miejskim dana będzie premiera głośnej sztuki w 7-miu obrazach, utalentowanej poetki Felicji Kruszewskiej „Sen”.

Sztuka ta posiada charakter misterjum ekspresjonistycznego. Podkreślone są w niej pierwszorzędnie stany psychiczne snu, asocjacje marzenia sennego z promieniowaniem wrażeń jawy.

W głównej popisowej roli kobiecej Karolina Lubieńska.

Reżyseruje i inscenizuje Edm. Wierciński.

W przygotowaniu ostatnia nowość paryska, komedia Armont'a i Gerbidona „Napoleon ondulacji”.

TEATR KAMERALNY

Wesoła komedia St. Kiedrzyńskiego „Miłość bez grosza” grana będzie codziennie do poniedziałku włącznie.

Jutro o godzinie 5 i we wtorek „Panna Maliczewska”.

W niedzielę o godz. 5 „Murzyn warszawski”.

Znakomity artysta Al. Węgierko wystąpi w przyszłą środę i czwartek w gorąco przez Łódź przyjętej sztuce J. Sarment'a „Poławiacz cieni”.

Najbliższą premierą w teatrze kameralnym będzie subtelna komedia J. Szaniawskiego „Adwokat i róża”.

W głównej roli J. Bonecki.

„WESELE NA KURPIACH”

W niedzielę, dnia 28 b. m. o godzinie 8.30 wiecz. odbędzie się w Teatrze Miejskim jedyny występ teatru regionalnego, obejmującego kraj ze sztuką ludową ks. Wł. Skierkowskiego „Wesele na Kurpiach”.

Sceniczne to widowisko w 4-ach obrazach odniosło już pełnię sukcesów w Warszawie (zgorą 100 przedstawięń), Krakowie, Lwowie, Poznaniu i na Śląsku.

Bilety do nabycia w cukierni Gostomskiego od 10 rano do 7 wiecz. bez przerwy.

KONCERT POŚWIĘCONY TWÓRCZOŚCI KOMPOZYTORÓW — ŁÓDZIAN „WARSZAWSKI KWARTET SMYCZKOWY” W ŁODZI.

W sobotę, dnia 27 kwietnia br. o godz. 8.30 w sali Konserwatorium Muzycznego (Traugutta 9) wystąpi z jednym koncertem znakomity zespół kameralny — „Warszawski Kwartet Smyczkowy”, który zdobył sobie ostatnio w stolicy wielkie uznanie i powodzenie. Sensacją dla Łodzi będzie program koncertu, składa się on bowiem z utworów kompozytorów — łodzian. Wykonane zostaną kwartety: Pawła Kleckiego (Berlin), Marjana Neuteicha (Warszawa), Aleksandra Tansmana (Paryż). Zapowiedź koncertu wywołała łatwo zrozumiałe zainteresowanie. **Przed sprzedaż biletów w czytelni „Nowości” (Narutowicza 14) — w dzień koncertu zaś o godz. 7 wiecz. w kasie Konserwatorium Muzycznego.**

FILHARMONJA TEATR ŻYDOWSKI

Dziś, o godz. 9 wiecz. gościnny występ znakomitej artystki z Ameryki

Dory Weisman

w sztuce Anszela Szora p. t. **Jego Żydowskie Dziewczę**

Dziś, o 4 pp. „Aresztantka Nr. 49” i „Alkoholiczka”.

Na łódzkich ekranach

KINO PALACE „My Amerykanie” (Dwa Pokolenia)

Każdy niemal film amerykański jest propagandą Ameryki. Pokazuje nam w mniejszym lub większym stopniu życie Ameryki, bohaterstwo, przedsiębiorczość i pracowitość mężczyzn, urodę i samodzielność kobiet. Dobry film zwłaszcza potrafi przenieść nas do „zie-

mi obiecanej” i pokazać nam ją w takim oświetleniu, do jakiego wdychamy i tęsknimy.

Film „My Amerykanie” jest również propagandowym obrazem, pokazującym nam tętniącą Ameryki i przywiązanie do niej emigrantów, którzy potrafią w tak krótkim czasie pokochać ten kraj, że już w pierwszym pokoleniu mówią o sobie z dumą: my Amerykanie.

Akcja filmu jest niezwykle żywa i zajmująca. Przykuwa ona uwagę widza, który na przemian wzruszony i rozbawiony, z zalem opuszcza kino po skończonym seansie. Wielką zaletą tego filmu jest gra aktorów, zwłaszcza znanego Georga Sydney'a, doskonałego aktora charakterystycznego, znanego nam z szampańskiej komedii „Nasi zagranicą”.

Scenariusz filmu jest niezwykle dobrze skonstruowany i to jest przyczyną, że wywiera dodatnie wrażenie i każe widzowi śledzić przebieg akcji z niesłabnącym zainteresowaniem.

Czytajcie „Głos Poranny”

TANCERKA

MOSKWI

DOLORES del RIO

Film ten jest jednym z najpotężniejszych, — najwspanialszych i najbardziej wstrząsających arcydzieł X muzy

Demonstrowanie odbędzie się w najbliższych dniach w **Lunie**

ZNISZCZONE OBUWIE
ODNAWIA
„SKINOL-FARBA”
W 54 KOLORACH

Za dusze

s. + p.

POLEGŁYCH I ZMARŁYCH

członków Komitetu i Pracowników Polskiego Czerwonego Krzyża

zostanie odprawione w kościele św. Krzyża nabożeństwo żałobne dn. 27 kwietnia o godz. 10-ej, na które Rodziny Zmarłych i Sympatyków Instytucji zaprasza

Komitet Okręgu Oddziału Łódzkiego
 Polskiego Czerwonego Krzyża.

Pierwsza wycieczka Ligi Morskiej

W Zielone Świątki organizuje liga morską i rzeczna wycieczkę nad polskie morze. Wyjazd wycieczki nastąpi w dniu 17 maja, t. j. w piątek o godz. 6.20 z dworca Kaliskiego w specjalnie zarezerwowanym dla wycieczki wagonie, a powrót do Łodzi — 21 maja, we wtorek o godz. 7-ej rano. Wycieczka ta uda się do Gdyni, na Hel i do Gdańska, gdzie zwiedzi cały szereg przepięknych zabytków architektonicznych i historycznych. Koszt uczestnictwa w wycieczce, zawierający 3 dni pobytu z całkowitem utrzymaniem wraz z przejazdem statkiem i koleją oraz noclegi w hotelu wwniesie 59 zł. Dużem udogodnieniem będzie niezawodnie to, iż niewysoka ta zresztą kwota będzie mogła być spłacona przez uczestników wycieczki na raty, z których pierwsza wynosi 15 zł, dwie następne zaś po 22 zł. Zapisy uczestników wycieczki przyjmuje sekretariat ligi w Łodzi (Piotrkowska 92) który udzieli wszelkich źródłowych i wyczerpujących informacji.

Zapisujcie się na członków L.O.P. P.

Odczyt o projektach reformy konstytucji

W piątek, dnia 26 b. m. o godzinie 9-ej wieczorem odbędzie się w lokalu Towarzystwa Prawniczego, Piotrkowska 91, odczyt prof. Antoniego Perettiakiewicza na temat „Projektów reformy konstytucji polskiej“.

Noce dyżury aptek

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: G. Antoniewicza (Pabianicka 50); K. Chądzyńskiego (Piotrkowska 164); W. Sokółewicza (Przejazd 19); R. Rembielińskiego (Andrzeja 26); J. Zundelewicza (Piotrkowska 25); M. Kasperkiewicza (Zgierska 54); S. Trawkowskiego (Brzezińska 56).

Dr. med.

S. Niewiażski

Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych, leczenie światłem, badanie krwi i wydzielin

Andrzeja 5, telef. 59-40.

Przyjmuje od 8-10 i od 5-9 wiecz. w niedziele i święta od 9-1.

Dnia 25 kwietnia 1929 roku zmarła po długich i ciężkich cierpieniach nasza najukochańsza

l. p. Anna z Goldmanów Moszkowska

przeżywszy lat 64.

Wyprowadzenie drogiej nam zwłok z Domu Przedpogrzebowego nastąpi dziś, w piątek, dnia 26-go kwietnia o godzinie 2-giej po południu, o czym zawiadamiają pozostali w głębokim smutku

Uprasza się o nieskładanie wizyt kondolencyjnych.

Mąż, córki i rodzina.

Koleżance naszej p. Reginie Moszkowskiej z powodu zgonu

Jej Matki

składają tą drogą wyrazy głębokiego współczucia i szczerego żalu

Koleżanki i koledzy
 Łódzkiego Banku Depozytowego, Sp. Akc.

Zapis dzieci do akt stanu cywilnego

Zarządzenie Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi

Wyjaśnienie Związku Myśli Wolnej, dotyczące rejestracji dzieci bezwyznaniowych

Urząd wojewódzki w Łodzi wydał zarządzenie w sprawie zapisywania wyznania dzieci do akt stanu cywilnego. Okólnik wyjaśnia, że kwestja, czy rodzice mogą zapisywać dziecko do innego wyznania, niż sami należą, nie została wyraźnie uregulowana przez prawo, jednak kwestję tę należałoby rozstrzygnąć w sposób następujący.

W myśl § 195 prawa o małżeństwie z r. 1836, który głosi że w małżeństwach mieszanych synowie wychowani być powinni w religii ojców, a córki w religii matek, o ile rodzice inaczej się nie umówili wynika, że rodzice mają ustawowy obowiązek wychowywania dzieci w religii, do której sami należą, o ile nie umówili się inaczej przed ślubem. Jeżeli zatem odnośnie małżeństw mieszanych istnieje zasada, że dzieci powinny być wychowywane w religii rodziców, to ta sama zasada istnieje również co do małżeństw jednolitych. Nie mogą więc rodzice żądać zapisywania dziecka do akt stanu cywilnego innego wy-

znania, niż to do którego sami należą.

Takie żądania rodziców, uznawanych za chrześcijan lub żydów, o zapisanie ich dzieci do aktu stanu cywilnego jako bezwyznaniowych, bez jednoczesnego złożenia przez tychże rodziców dowodów o ich wystąpieniu ze związku religijnego, nie może być uwzględnione. Tyle okólnik województwa. Polski Związek Myśli Wolnej w Łodzi komunikuje, iż wyjaśnienie województwa umożliwi obecnie wolnomyslicielom zarejestrowanie swych dzieci do aktów stanu cywilnego dla bezwyznaniowych.

Wolnomysliciele, powołując się na okólnik jeszcze z roku 1927 (A. D. 4173-35 III. 27. VI. 27 r.) który reguluje uzyskanie stanu prawnego przez bezwyznaniowców i dopuszcza zgłoszenia przed starostą wystąpienia z istniejącej społeczności religijnej i nie wstępowania do żadnego przez państwo uznawanego wyznania, mogą uzyskać po twierdzeniu od starostwa o zgłoszeniu swego bezwyznani-

wości, to zaś winno być dostatecznym dokumentem dla urzędu stanu cywilnego wyznania niewielagnięcia dzieci rodziców którzy wystąpili ze społeczności religijnej do rejestru dla bezwyznaniowców, jaki został w Łodzi założony w czerwcu 1924 roku.

Wobec zupełnie realnego projektu założenia cementarza komunalnego w Łodzi, sprawa uregulowania tych formalności sama przez się znajduje proste rozwiązanie gdyż związkiem religijnym odrzucona została presja, jaką obecnie stosują do „wolnomyslnych“ obywateli zapisanych z samego faktu urodzenia do rejestrów wyznaniowych.

Już wielokrotnie na łamach „Głosu Porannego“ podawaliśmy odpisy zaświadczeń wydanych wolnomyslicielom przez różne starostwa w Polsce. Uzyskanie stanu bezwyznaniowego wymaga obecnie jedynie przeprowadzenia odpowiednich formalności, które winien na się wziąć Polski Związek Myśli Wolnej.

Co usłyszymy dziś przez radio?

WARSZAWA, (1395 m.).

11.56 Sygnał czasu, hejnał z Wieży Marjackiej w Krakowie, komunikat lotniczo-meteorologiczny. 12.10—13.00 Koncert z płyt gramofonowych.

15.10 „Przegląd wydawnictw periodycznych“ omówi prof. Henryk Mościcki.

15.35 Kącik artystyczny.

15.50 Koncert z płyt gramofonowych.

17.00 Odczyt p. t. „Rozwój przemysłu radiotechnicznego, a radiofonja“.

17.25 Transmisja odczytu z Wina.

17.55 Koncert popołudniowy muzyki lekkiej w wykonaniu orkiestry teatru „Morskie Oko“ pod dyr. Stanisława Nawrota.

19.10 Odczyt dla maturzystów p. t. „O Polsce współczesnej“ wygłosi prof. Aleksander Janowski.

19.56—20.00 Sygnał czasu.

20.00 Pogadanka muzyczna wygłosi p. Karol Stromenger.

20.15 Transmisja koncertu symfonicznego z Filharmonii warszawskiej. Koncert-akademja włoska nad którą protektorat objęli Nuncjusz Apostolski monsignor Marmaggi, kardynał Kakowski, minister A. Zaleski i charge d'affaires włoski de Angelis. Przemawiać będą ks. Włodzimierz Czetwertyński i prof. Henryk Mościcki. Część koncertową wypełnią orkiestra, p. Stanisława Argasińska (śpiew), prof. Bronisław Rutkowski (organ), Kazimierz Wilkomirski (wiolecze), kapela ludowa.

Wiedeń (520)

17.40 Kwartet smyczkowy op. 76 Nr. 4 Haydna „Papillons“ Schumana, Serenada Wolfa.

19.30 „Wielka msza“ J. Bittnera na solowe głosy, chór i orkiestrę.

Praga (343)

16.25 Sonata skrzypcowa A-dur Beethovena i Kwartet smyczkowy As-dur Ondricka.

Stuttgart (374)

20.00 Muzyka kameralna na dęte instrumenty (Beethovena Kwintet Es-dur i Oktet Es-dur).

Lipsk (362)

20.00 Koncerty fortepianowe: Pfitznera op. 31 i Busoniego op. 31a.

Frankfurt (421)

20.00 Koncert (Uwertura Wolkmanna „Idylla Zygryda“ Wagnera i Symfonia VI Czajkowskiego) 00.30 Utwory Liszta i R. Straussa.

Wrocław (321)

21.00 Muzyka kameralna (Kwartet Sedlak - Winkler).

Final puharu angielskiego

Zazartą walkę stoczą zespoły Portsmouthu i Bolton Wanderers

Jeżeli zapytamy się Anglika jak jest najważniejsze wydarzenie sportowe świata, odpowie bez wahania: finał puharu angielskiego. W kraju tak usportowionym jak Anglja, gdzie sportem zajmuje się każdy od lorda do robotnika, od dziecka do starca, owo wydarzenie piłkarskie musi więc mieć ogromne znaczenie.

Istotnie, finał puharu ściągają niezwykłych gości: król, królowa, ich synowie — książę Walij i Yorku, ministrowie i posłowie — sa niemal zawsze obecni. Tak, jak do dobrego tonu należy przybycie na regaty w Henley, na mistrzostwa cricketa lub golfa, tak też oznaką przynależności do wyższych sfer jest obserwowanie z łóż wzajemnego zmagania się 22 zawodników w walce o skromny puchar wartości 1.000 złotych. Piłka nożna, ulubieniec szarych mas robotniczych z przedmieść fabrycznych Anglii, w tym wypadku zyskuje przywileje sportu arystokratycznego.

Ilu ludzi obserwuje ów sensacyjny mecz? 100000 — 150000. Tyle ilu może pomieścić widownia. Więcej tylko w tym wypadku, gdy pod naporem tłumy łaknącego wyprzedanych na sze reg tygodni przedtem biletów piękna bramy, jak to miało miejsce w 1925 roku.

Zaczęła się ta walka bardzo skromnie, lecz dawno. W 1879 roku 15 klubów angielskich ufundowało ów puchar, a pierwszy finał rozegrany był w obecności 500 widzów. Zwyciężyła wówczas drużyna Wanderers. W roku 1882 drużyna Blackburn Rovers (ostatnio zdobywca puharu), dzięki trzykrotnemu kolejnemu zwycięstwu zdobyła puchar na własność. Właściwie jednak wspaniałomyślnie związkowi podjęła walkę o niego trwać będzie po wieczne czasy. W 1895 roku puchar został skradziony z wystawy jubilerskiej i nigdy już się nie odnalazł. Sporządzono więc dokładną kopję.

Dziś o puchar walczy 600 klubów, na mecze uczęszcza przeszło milion widzów. Walki są niesłychanie zażarte, a najczęściej spotykanym wynikiem jest 1:0, bowiem drużyna, która zdobyła pierwszą bramkę, pragnie jedynie zachować ten wynik i ogranicza się do defensywy. Najwyższym cyfrowo rezultatem było zwycięstwo Bury nad Derby County w 1903 roku w stosunku 6:0.

Bohaterami puharu są dwie drużyny: Aston Villa i Blackburn Rovers. Ostatnie zwycięstwo Blackburnu przechyliło szalę sławy na jego korzyść. Zdobył on puchar po raz szósty (tak jak i Aston Villa), ale ma jeszcze do zanotowania w zariach swego istnienia, wówczas jeszcze jako Blackburn Olympic w 1883 roku, też jedno zwycięstwo, ogółem więc zwyciężył rekordową ilość 7 razy.

Po meczu król gratuluje osobście zwycięzcom, podając każdemu rękę, burmistrz miasta w daje na ich cześć obiad, stają się oni bohaterami swych miast ojczystych. Nie na długo. Po roku nieubłagana kolej losu pozbawia ich najczęściej w walczonych sławy, oddając zaszczytne trofeum w ręce tego, którego nerwy i mięśnie wyczerpały trudne boje ligowych i pucharowych.

Ciekawe jest, że rzadko kiedy drużyna zdobyła się na wysiłek tak potężny, jak zdobycie obu najzaszczytniejszych w angielskiej piłce nożnej tytułów: mistrzyni puharu i ligi. Dotychczas sukcesem takim mogła pochwalić się dwa kluby: Preston North End w 1889 r. i Aston Villa w 1897 r. W 1927 r. o krok od tego niezwykłego zaszczytu był Huddersfield, musiał się jednak zadowolić drugim miejscem w obwodzie konkurencyjnym.

Rok 1928 przyniósł wspaniałe zwycięstwo drużynie Blackburn Rovers, lecz tylko w konkurencji pucharowej. Ona to rozgromiła zespół Huddersfieldu, uważany za najlepszy w Anglii, bowiem atak jej składa się z samych wybitnych internacjonalistów. Sukces ten został jednak okupiony mizerną rolą odegraną w mistrzostwie ligi, gdzie w roku ubiegłym niepodzielnie królował Everton.

Słynna drużyna ta przeżywała w 1927 roku dość ciężki kryzys. Z perypetii, w jakich znajdowała się na szarym końcu tabeli, niemal w beznadziejnej sytuacji, skazującej prawie nieodwołalnie na spadek do ligi drugiej, wyratowała ją zasobna jeszcze z czasów świetności kasa. Zakupiono niemal, że kompletem graczy pierwszej drużyny i cudem wydoszło się na bezpieczne, lecz mało zaszczytne, trzecie miejsce od końca.

Zbawienne wpływy zakupów graczy uwidoczniły się dopiero w ub. sezonie, Everton objął prowadzenie od samego początku, ustanowił potem stanowisko lidera Huddersfieldowi, by na finiszu, wykorzystując jego zmęczenie walkami ligowymi i zafatmianie psychiczne po przegraniu puharu, minąć go i zdobyć mistrzostwo.

Tegoroczne rozgrywki pucharowe przyniosły swego rodzaju sensację: do ćwierć-finału do-

szły cztery drużyny I ligi, dwie, należące do ligi drugiej i jedna nawet do trzeciej. Zaciekawie nie wzmogło się kolosalnie, gdy drugorzędne zespoły wyszły w pierwszym spotkaniu na reńs i trzeba było gry powtórzyć. Ostatecznie do pół-finału zakwalifikowały się Portsmouth, Aston Villa, Bolton Wanderers i Huddersfield.

To w co nikt w Anglii nie wierzył stało się faktem. Świetna drużyna z Birminghamu, uważana za pewnego zwycięzcę puharu, podzieliła los poprzednich ofiar Portsmouthu, naj słabszego klubu pierwszej ligi. Jak zwykle w grach pucharowych zdecydowała o zwycięstwie jedna bramka, strzelona na chwilę przed przerwą. Aston Villa przeważała znacznie w potu, grała jednak zbyt nerwowo by pokonać znakomitych obrońców Portsmouthu.

Drugim finalistą puharu został Bolton Wanderers, który

pokonał Huddersfield Town w stosunku 3:1. Do przerwy prowadził Huddersfield 1:0, po zmianie stron doszedł do głosu bojowy atak Boltonu i strzelił 2 gole.

Do finału więc, który odbędzie się w Wembley w dniu 27 b. m. (wszystkie miejsca są wyprzedane) stają więc Portsmouth, po raz pierwszy i Bolton Wanderers po raz czwarty. Bolton debiutował w finale w 1904 r., przegrywając z Manchester City, któremu zrewanżował się w 1926 r. Po raz pierwszy zwyciężył Bolton w pucharze w 1924 r., bijąc w finale Westham United.

Obecnie Bolton jest powszechnym faworytem, choć po ostatnim wyniku Portsmouthu i Aston Villa, wszystko jest możliwe. Kto zwycięży bujowy atak, czy żelazna, wyprobowana obrona, dowiemy się w dniach najbliższych.

Nowa gwiazda bokszerska

Sensacją ostatnich zawodów w Warszawie było ujęcie i podziwiane zwycięstwo w przeciagu niespełna minuty zawodowego boksera polskiego Rana nad wicemistrzem Niemiec.

Mister Devey sędzią tenisowym

w meczu Polski z Anglią o puchar Davisa

Warszawski koresp. (K) telef. Doradca finansowy z ramienia U. S. A., p. Devey, został zaproszony na sędzię głównego meczu tenisowego o puchar Davisa Anglja — Polska, który rozegrany zostanie na kortach W. L. T. K. w Agry kol. od 10 — 12 maja.

Angielski Związek Lawn Tennisowy przygotował się do rozgrywek o puchar Davisa bardzo pilnie. Wszyscy gracze wznaczeni trenują w Wimbledonie pod kierunkiem Kożeluha. Ostatnio odbyły się dwa mecze orientacyjne, w grze podwójnej, przy czym para Coole Reses i Eames pokonała braci Collins

7:5, 6:3, 7:5, zaś Gregory i Hugyes zwyciężyli znaną w stolicy parę Kingsley — Wheatley 6:1, 6:0, 7:5.

50 proc. zniżki kolejowej dla piłkarzy

Z kół zblizonych do PZPN, komu tikują nam, że sprawa uzyskania zniżki 50 proc. dla piłkarzy udających się na zawody futbolowe jest na bardzo dobrej drodze. Ministerstwo komunikacji ma w najbliższych dniach wydać przychylną decyzję w tej sprawie.

Mecz Turyści-Pogoń odłożony na termin 14 lipca

Jak wiadomo według kalendarza ligowego w dniu 3 maja miał się odbyć w Łodzi mecz ligowy Turyści — Pogoń. Zarząd Turystów zwrócił się do Ligi z prośbą o przesunięcie tego meczu na termin późniejszy, ponieważ w dniu 3 maja odbywają się przeróżne pokazy sportowe oraz na dzień ten naszczonzone zostało święto wy-

chowania fizycznego i przyspos. wojskow., co niewątpliwie przyczyniłoby się do zmniejszenia frekwencji widzów. Zarząd ligi biorąc powyższe pod uwagę przychylił się do prośby Turystów i mecz Turystów — Pogoń przesunął na dzień 14 lipca. Wiadomość powyższą poda jemy władzom wczorajsza „Il. Prasa Wieczorna“.

Prowizorium Unionu w klasie A Zieloni interwenjują w P.Z.P.N.

W związku z decyzją Zarządu P. Z. P. N.-u w sprawie przesunięcia Unionu do klasy B, dowiadujemy się, że Zarząd L. Z. O. P. N.-u postanowił wstrzymać się narazie od unieważnienia rozgrywek dotychczasowych Unionu w klasie A oraz nie odwoływać przypadających na nadchodzącą niedzielę me-

czu Orkan — Union. W międzyczasie Union czyni starania w Zarządzie P. Z. P. N.-u celem cofnięcia swej decyzji i zachodzi możliwość, że Union jednak pozostanie w klasie A. Narazie aż do nadchodzącej niedzieli Union znajdować się będzie w klasie A i rozegra spotkanie mistrzowskie z Orkanem.

Mecz futbolowy

o puchar angielski w Wembley

W dniu jutrzejszym odbędzie się na stadionie w Wimbledon final zawodów piłki nożnej o puchar angielski, pomiędzy dru-

żynami Portsmouth i Bolton Wanderers.

Na stadionie w chwili obecnej odbywają się wyścigi chartów. Ażeby więc przygotować stadion do walki piłkarskiej, trzeba stadion przerobić. W tym celu wynajęto 600 robotników, którzy będą pracowali przez trzy doby bez przerwy daniem i nocą.

Do dnia 17 kwietnia sprzedano już 93.000 biletów wejścia. Ażeby przewieźć te tłumy ze wszystkich zakątków Anglii, dyrekcja kolei angielskich skompletowała 193 dodatkowe pociągi.

Porządek na meczu utrzymać będzie 1.100 policjantów. Do bufetu zamówiono 70.000 butelek piwa, 75.000 butelek wód mineralnych, 750 funtów herbaty i 20.000 zakąsek.

Oprócz policjantów, porządek utrzymywać będą jeszcze około 500 ludzi służby i 400 kontrolerów.

Napoje i zakąski sprzedać będzie personel 450 osób.

P. Wardęszkiewicz kieruje meczem Pogoń—Garbarnia

Dowiadujemy się, że na miejsce p. Rettiga, który jak wiadomo odmówił kierowanie meczem ligowym Pogoń — Garbarnia, desygnowany został łodzianin p. Wardęszkiewicz, który w ub. roku został mianowany sędzią ligowym.

Zmiany personalne w Lidze

Dowiadujemy się, że dotychczasowy sekretarz Ligi p. Korniak po dał się do dymisji i funkcje jego pełni narazie łodzianin p. Daneygier, który jak wiadomo jest zastępcą sekretarza Ligi.

ZMIANA TARYFY KOLEJOWEJ

Przeciwno podwyżce, ale za reformą

Obecnie waga się w Warszawie losy taryfy kolejowej, która ma być podwyższona od 1 lipca r.

Reforma taryfy kolejowej naogół związana jest z podwyżką, wynoszącą przeciętnie 20 proc., przyczem przewóz niektórych towarów ma być podwyższony o 40 proc., a nawet 60 proc., natomiast przewóz np. węgla podwyższony będzie zaledwie o 7 — 12 proc. Oznacza to nowe obciążenie naszego życia gospodarczego, zwłaszcza, że zarówno przemysł jak i handel znajdują się w wyjątkowo ciężkiej sytuacji, spowodowanej słabą konjunkturą, trwającą już od kilku miesięcy, a zaostrzoną obecnie niesłychaną ciasnotą gotówkową i brakiem dopływu kapitałów zagranicznych.

Należy podkreślić, że sferę gospodarczą, pomimo istnienia Państwowej Rady Kolejowej na kształtowanie polityki taryfowej kolei nie mają prawie żadnego wpływu.

Na posiedzeniu komisji komunikacyjnej Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie wyszło na jaw, że przy dzisiejszym systemie układania taryf, interes fiskalny kolei dominuje nad ogólnogospodarczymi interesami, a głosy doradcze sfer gospodarczych tylko w bardzo rzadkich wypadkach są brane pod uwagę. Brak zaś elastyczności, spowodowanej m. in. szupłą nomenklaturą towarową i możliwością dostosowywania taryf kolejowych do gospodarczo uzasadnionych potrzeb polityki handlowej spowodował tego rodzaju fakty, że zaprowadzono nprz. cła wywozowe na pewne artykuły, celem uniemożliwienia wywozu tychże z kraju, ale jednocześnie obowiązujące w tym czasie ulgowe kolejowe taryfy wywozowe w pewnym stopniu przekreślały działanie cel wywozowych.

Weźmy fakt z innej dziedziny. Dotychczasowe źle skonstruowane i mało zróżniczkowane taryfy kolejowe doprowadzały nieraz również i do wystąpień sądowych przeciwko zarządowi kolei, ponieważ stacje kolejowe obliczają często przeważnie pę najwyższej klasy, a to z braku bliższego różniczkowania poszczególnych pozycji. Ponadto jak stwierdzają wybitni znawcy w tej dziedzinie, jeśli obroty towarowe portów naszych w stosunku do cyfr naszego handlu zamorskiego stoją na dość niskim poziomie, to przyczyną tego szukać należy głównie w konsekwentnej polityce taryfowej kolei niemieckich i w wadliwym konstruowaniu naszych taryf, nie przeciwstawiających się niemieckim. To też nie dziwnego że ogromne masy węgla, bawełny i innych surowców dla naszego przemysłu przeznaczonych, sprowadzamy przez porty niemieckie, ponieważ nasze stawki przewozowe nie wytrzymują konkurencji niemieckich stawek tranzytowych.

Czas zatem najwyższy, ażeby nasze ministerstwo kolei zdołało się na racjonalnie pojętą politykę taryfową, która winna być kierowana w ten sposób aby w zależności od konjunktury w poszczególnych gałęziach

pokrywały straty, które kolej zmuszona będzie ponosić przy przewozie niektórych gatunków towarów, produkowanych przez te gałęzie przemysłu, które są w danym okresie konjunkturalnie upośledzone.

Jeśli chodzi o eksport, to niektóre gałęzie naszego przemysłu, a w pierwszym rzędzie przemysł węglowy i włókienniczy zwracają właśnie uwagę na skutki ujemne, jakie może pociągnąć za sobą projektowana wyższa taryfa dla naszego wywozu. Jasną jest przeciw rzeczą, jak to zresztą zupełnie słusznie podkreślił dyrektor naczelny warszawskiej izby handlowej p. Wartalski, że brak za sobów finansowych oraz niemożność znalezienia funduszy na racjonalne utrzymanie istniejącego taboru i na nowe inwestycje, nie jest sam przez się argumentem dla podwyżki kosztów przewozu tego czy innego artykułu.

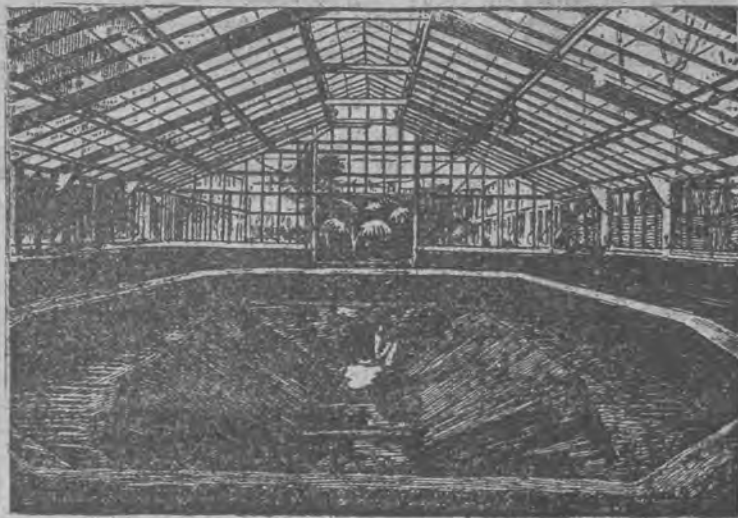
Czy oznacza to, że występujemy przeciwko reformie taryfy kolejowej? Bynajmniej. W naszych warunkach przy tak poważnych brakach, charakteryzujących naszą politykę taryfową, o czem była mowa powyżej stworzenie w ścisłym porozumieniu z organizacjami gospo-

darczmi stałej taryfy kolejowej, odznaczającej się elastycznością i dostosowanej do położenia geograficznego naszych ośrodków przemysłowo-handlowych, oraz konjunkturalnego poszczególnych działów przemysłu, staje się koniecznością. Reforma ta jednak nie musi być związana z wydatną podwyżką taryf, zwłaszcza w chwili obecnej, gdy stojemy w obliczu przesilenia zarówno w dziedzinie gospodarczej jak i politycznej.

Z całym naciskiem należy podkreślić, że w obecnych warunkach podwyższenia taryf kolejowych wywrze, w drodze nieuniknionej w tym wypadku zwykłej cen towarów, fatalny wpływ na bieg naszego życia gospodarczego. Znaczne zmniejszenie konsumpcji, a co zatem idzie poważne ograniczenie produkcji i zwiększenie liczby bezrobotnych, co zresztą już ma miejsce w przemyśle włókienniczym, oto okoliczności, które w pierwszym rzędzie towarzyszyć muszą podwyżce taryf kolejowych. Powinny one dla naszych czynników miarodajnych być przestroga, ażeby podwyżka taryfy kolejowej, przynajmniej narazie była zaniechana.

M. G.

Z Powszechnej Wystawy Krajowej

Wnętrze prawego skrzydła nowobudującej się olbrzymiej palmiarni w Parku Wilsona w Poznaniu. Na pierwszym planie basen dla wspaniałej rośliny Victorji Regii i innych roślin egzotycznych

Zwyczaj kursu dolara w Niemczech

(Specj. służba informacyjna „Głosu Porannego“)

Tezauryzacja dolarów wśród ludności niemieckiej jest symptomem nader znamienym. Zwyczaj ten, który zdawałoby się został zapomniany po stabilizacji marki w końcu 1923 r. obecnie pod wpływem panicznych wieści o możliwym spadku kursowym marki znów się ujawnia ze wzmożoną siłą. Różnica pomiędzy obecną sytuacją, a sytuacją w okresie inflacyjnym polega oczywiście na tem, że wahania kursu dolara są bardzo nieznośne.

O ile ta tendencja się utrzyma, to należy liczyć się ze stałym agiem gotówkowym dolarów, funtów szterlingów oraz banknotów innych krajów (których waluta oparta jest na złocie) w Niemczech.

Te nastroje depresyjne pozostają w ścisłym związku z obecnym stanem rokowań reparacyjnych w Paryżu. W Niemczech panuje

Trzy nowe nadzory

Natan Bechler, właściciel sklepu towarów włókienniczych, gramofonów, rowerów przy ul. Nowomiejskiej pod nr 4 wniósł podanie o nadzór. Firma istnieje od 20 lat.

Bilans wykazuje około 250000 zł. aktywów, w tem wartość towarów na składzie 220.000 zł. Długi wynoszą około 170.000 złotych

Równocześnie wpłynęło podanie B. Globusa, właściciela fabryki wyrobów włókienniczych i watoliny, znajdującej się przy ul. Piotrkowskiej pod nr. 37. Firma istnieje od 17 lat.

Aktywa jej wynoszą około 290.000 zł. bez doliczenia weksli protestowanych na zł. 50.000. Pozostało w portfelu weksli na 7.000 zł. Ta wysoka ilość protestów wskazywałaby na to, że niewypłacalność firmy w dużej

mierze wynika z niewypłacalności jej dłużników. Wartość półfabrykatów i towarów na składzie wynosi 160.000 zł. i sama nieomal wyrównuje długi w wysokości niecałych 180.000 zł. Plan sanacyjny przewiduje zaspokojenie wierzycieli, przede wszystkim z należności z rachunków otwartych, które jednak wynoszą tylko 70.000 zł. i nie wystarczają na pokrycie długów bez snienienia składu

Oprócz dwóch powyższych wpłynęło podanie o odroczenie wypłat od Michała Pinczewskiego, właściciela fabryki pończoch przy ul. Zachodniej pod nr. 66. Bilans zamyka się sumą 80.000 zł., w tem jednak aktywów płynnych tylko za 30.000 zł., a zobowiązań krótkoterminowych na 50.000 zł.

Rynki światowe

Bawełna

NOWY JORK. 25 kwietnia. Ceny bawełny dalej opadają. Z powodu powstrzymania się amerykańskiej spekulacji od kupna w St. Zjednoczonych panuje tendencja do uwzględnienia raczej czynników, powodujących zniżkę.

Europa nie rokuje szczególnych nadziei: raporty z Anglii wyrażają nastroje baissowe, niemieckie stosunki zmuszają do rezerwy. Natomiast statystyczna sytuacja rynku jest pomyślna. Amerykańscy przedsiębiorcy wykazują za marzec wielkie cyfry zużycia, zakupy świata są o 723 tys. bel. większe, niż w roku poprzednim. Nie ulega już wątpliwości, że w bieżącym roku obsiana powierzchnia jest większa. Pogoda i roboty w polu mają przebieg pomyślny. Podstawa dla dobrych gatunków krzepnie, low grades są jeszcze słabe. Jeśli chodzi o egipskie gatunki, to serkallardis są w zaniedbaniu, podczas gdy uppersy znajdują zainteresowanie

Polski towar, przez polskie porty na polskich okrętach — oto współczesne hasła gospodarczego rozwoju państwa

TOALETOWE
KAPIELOWE
DO GOLENI
SHAMPOON
O ZAWARTOŚCI ŻÓŁTKA JAJA KURZEGO

wobec ich korzystnego stosunku do bawełny amerykańskiej. Dobrze również rozwija się handel indyjską bawełną. Europa kupuje wiele, tak że cena zasadnicza niektórych gatunków zlekka zwiększa się.

Len

PRAGA. 25 kwietnia. Niekorzystna sytuacja w przemyśle llnianym skłoniła północno-czeskie przedsiębiorstwa do dalszych ograniczeń produkcji. W ubiegłym tygodniu unieruchomiono 10 tysięcy wrzecion, w tygodniu bieżącym ten sam los spotka dalsze 8 tysięcy wrzecion.

Samochody

BRUKSELA, 25 kwietnia. Podwyższenie kapitału belgijskiego Forda na 100 milionów zostało 56-krotnie subskrybowane, co oznacza swego rodzaju rekord i wskazuje na wielką płynność belgijskiego rynku gotówkowego.

NOWY JORK. 25 kwietnia. Zaobserwowana w roku 1928 ekspansja eksportu amerykańskich samochodów trwa nadal. Wywóz samochodów w lutym r. b. wyniósł 61,5 mil. dolarów, co stanowi sumę rekordową, bowiem wynosi o 14 milionów więcej, niż w styczniu, i o 25 milionów, czyli o 70 proc. więcej, niż w lutym ubiegłego roku.

PARYŻ, 25 kwietnia. Krąży tutaj uporeczywe pogłoski, że Ford nawiązał bliski kontakt z firmą Peugeot, co jest dowodem próby umocnienia się na rynku francuskim.

NOWY JORK. 25 kwietnia. Powstała tutaj Warren Brothers Finance Corp., która zamierza zabiegać o powierzenie jej budowy dróg i szos w rozmaitych krajach europejskich. Podjęte już kroki wstępne rokuja tym zamierzeniom powodzenie.

NOWY PROJEKT BUDOWLANY

związku zawodowego pracowników umysłowych

(Od stołecznego sprawozdawcy gospodarczego)

Jak się dowiadujemy, centralna organizacja związku zawodowego pracowników umysłowych postanowiła zwrócić się do czynników miarodajnych z własnym projektem budowlanym. Na wstępie swego memoriału centralna organizacja zwraca uwagę, że projekt rządowy zapoznaje zupełnie położeń w warstwach pracujących, opłacanych we lwiej części poniżej minimum egzystencji i ponoszących dzięki wadliwemu systemowi gros ciężaru innych podatków, które jakie pośrednie, są łatwo nietylko przerzucane, ale nawet i powielane (podatek obrotowy).

W projekcie swoim centralna organizacja wysuwa postulat następujące: 1) zgodnie z projektem p. min. robót publicznych obciążyć podatkiem 28 proc. dochodu brutto z komornego właścicieli nieruchomości. Podatek ten powinien dać rocznie 140 milj. zł.; 2) obciążenie placów niezabudowanych (oraz małych domów w śródmieściu) podatkiem w wysokości 30 wartości tych obiektów. To samo odnośnie domów małych tamujących rozwój śródmieścia; 3) podwyżka podatku dochodowego (od podwyżki tej zwolnienie winni być ci, którzy płacą podatek z punktu pierwszego i drugiego); 4) konieczne jest jaknajdokładniejsze wyeliminowanie tych źródeł oraz innych, przeznaczonych na ten cel, a mianowicie podatku od lokali (100

milj. zł. rocznie) i kredytów państwowych z ogólnego budżetu państwowego i stworzenie funduszu rozbudowy, którego zarząd musi się znajdować pod przeważającym wpływem czynników społecznych.

Plan rozbudowy winien uwzględniać rzeczywiste potrzeby budowlane, a rozdział kredytu winien faworyzować nieszkowania 3-izbowe w dużych blokach na niekorzyść innych. Nie zbędne jest też przeprowadze-

nie akcji w kierunku obniżenia zbyt wygórowanych kosztów budowy. Wobec tego, że projekt powyższy zaspokoi jedną trzecią zapotrzebowania, należałoby dążyć w okresie przejściowym (10 lat) do odbudowy kredytu długoterminowego, tak by zainteresować lokatami tego rodzaju nietylko kapitał prywatny krajowy, ale przede wszystkim zagraniczny, oraz odciażyć obecne pokolenie z pełnych kosztów rozbudowy.

Kartel chusikarzy

utworzony został przy krajowym związku

Onegdaj w krajowym związku przemysłu włókienniczego odbyło się organizacyjne zebranie sekcji wytwórców chustek. Ci przemysłowcy postanowili zrzeszyć się w krajowym związku przemysłu włókienniczego i

zawrzeć umowę konwencyjną w celu unormowania warunków sprzedaży w tej gałęzi przemysłu. Po zorganizowaniu sekcji krajowy związek przemysłu włókienniczego przyczyni się do uregulowania tych spraw. (p)

Podstawy wymiaru podatkowego

winny być przedstawiane płatnikom na ich żądanie

Jak wiadomo, dnia 15 maja upływa termin składania odroczeń przeciwko wymiarom podatku obrotowego za rok 1928. Nie należy przytem zapominać, że ministerstwo skarbu c. k. n. dnia 27 września 1926 r. wyjaśniło, że płatnicy podatku obrotowego mają prawo domagać się od urzędów skarbo-

wych, by okazano im przed złożeniem odwołania wszelkie dane i materiały zebrane przez urząd skarbowy, na których oparty został wymiar podatku. Dane te i materiały są to przede wszystkim wszelkiego rodzaju wyciągi, otrzymane z banków, kolei, poczty i t. p. Nadmienić trzeba, że płatnicy nie

są upoważnieni do żądania, by dane te udzielone im zostały na piśmie, lecz mogą jedynie domagać się okazania im materiału, na którym opiera się wymiar. Również nie mają płatnicy prawa domagać się ujawnienia zeznań złożonych przez rzeczoznawców i informatorów. (rz)

Rynek pieniężny

GOTÓWKA

Dolary

CZEKI

Holandja 358.42

Londyn 48.28.50

N. Jork 8.90

Paryż 34.86.50

Praga 26.39.50

Szwajcaria 171.70

Wiedeń 125.29

Włochy 46.74

Berlin 211.58

AKCJE

Bank dyskontowy 123.—

Zarobkowy 78.50

Lilpop 34.—

Ostrowieckie 94.—

Polski 166.— 166.00

Nobel 20.—

Modrzejów 23.—

Borkowski 12.50

PAPIERY PAŃSTWOWE I LISTY ZASTAWNE

Pożyczka inwestycyjna 103.— 103.50, 103.—

Dolarówka 85.— 84.—

5 r. konwersyjna 67.—

5 pr. konwersyjna kol. 59.—

kolejowa 102.50

8 proc. B-ku Gosp. Krajowego 94.—

7 proc. B-ku Gosp. Krajowego 83.25

8 proc. Polk. B-ku Komunalnego, III em. 93.—

4 i pół listy zastawne ziemskie zł. 47.50, 47.60

8 proc. listy zastawne ziemskie dolarowe 96.50

8 proc. m. Warszawy zł. 65.50

8 proc. m. Łodzi 60.—

6.p — (34.8 rdgove H f

NOTOWANIA BAWELNY

LIVERPOOL. Bawelna amerykańska. Zamknięcie:

styczeń 1017, luty 1017, marzec 1021, kwiecień 1020, maj 1024, czerwiec 1018, lipiec 1023, sierpień 1021, wrzesień 1020, październik 1019, listopad 1017, grudzień 1018 loco 1051,

LIVERPOOL. Bawelna egipska, zamknięcie:

styczeń 1815, marzec 1825, maj 1730, lipiec 1760, październik 1776 listopad 1784. loco 1810.

ALEKSANDRJA. Bawelna egipska. Zamknięcie:

Sakellaris: styczeń 3654, maj 3528, lipiec 3568, listopad 3624.

Ashmouni: czerwiec 2262, sierpień 2276, październik 2287, grudzień 2320.

NOWY JORK. Bawelna amerykańska:

kwiecień 1988, maj 1999—2002, czerwiec 1950, lipiec 1942—1944, sierpień 1955, wrzesień 1960, październik 1960, listopad 1957, loco 2035.

NOWY ORLEANS. Bawelna amerykańska. Zamknięcie:

styczeń 1946, marzec 1954, maj 1927, lipiec 1932-1933, październik 1936-1938, grudzień 1945-1946, loco 1912.

Ofiary kwasu moczowego

Podagra
Otyłość
Reumatyzm
Artério-
Scleroza

Zatruty Kwasem moczowym, torturowany bólami, może być uratowany tylko przez

URODONAL

Ponieważ URODONAL rozpuszcza Kwas moczowy

Generalna Reprezentacja:

Warszawa, Fredry 4

Prawdziwy URODONAL tylko

z polską i francuską etykietą

Zadac w aptekach i składach aptecznych

Dr. med.

H. LUBICZ

Cegielniana 43. Tel. 41-32

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych.

Leczenie lampami kwarcowymi (wypadanie włosów).

Przyjmuje od g. 8 do 10 rano i od 5—8 wiecz.

Dr. med.

HELLER

Choroby skórne i weneryczne

UL. NAWROT 2

TELEFON 79-89

Przyjmuje do 10 r. i od 4—8 wiecz w niedzielę od 11—2 po południu

Dla pań spec. od godz. 4—5 po poł. dla niezamożnych

GENY LECZNIC.

POGOTOWIE RADJOWE!!

Aparat szwankuje? -- To bagatela!

Natychmiast zatelefonuj 71-71 do zakładów „NO-RAD”, Gdańska 12, a w ciągu kilku godzin aparat będzie, jak nowy. Tysiące podziękowań i wyrazów uznania od klientów!

Doktor WOŁKOWYSKI

CEGIELNIANA 25, TEL. 26-87

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych

LECZENIE SWIATLEM

(lampą kwarcową)

Badanie krwi i wydzielin.

Przyjmuje od 8—10 r. 12—2 i 4—8 pp.

w niedziele i święta od 9—1.

Dla pań od 4 do 5 po poł.

oddzielna poczekalnia.

PORCELANE przyjmuje do repara-cji zarówno wyroby z marmuru i kości słoniowej wykonanie trwałe i tanie.

OBRAZY kupuje i sprzedaje tudzież restauruje jak nowej tak starej szkoły.

Piotrkowska 82, pr. of. IV wejście. I p. WATTENBERG, tel. 65 92

Ozdoba mieszkania

jest portret, wykonany w znanej Pracowni Artystycznych Portretów Kol. Prac. Fot.

Łódź, ul. Stodolniana Nr. 10, obok Województwa.

Pracownia wykonywuje z każdej fotografii, choćby zniszczonej powiększenia we wszelkich rozmiarach.

Celem reklamy i aby udowodnić artystyczny charakter wykonania naszych portretów, wykonuje się, na czas krótki, oryginalny portret, wielkości cm. 30x40 w cenie zł. 8.

Jednocześnie wykonuje się portret próbny tej samej wielkości w cenie złotych 3.

UWAGA: Na żądanie dokonuje się zdjęcia poza pracownią oraz wszelkie roboty techniczno-fotograficzne i dla celów architektury.

